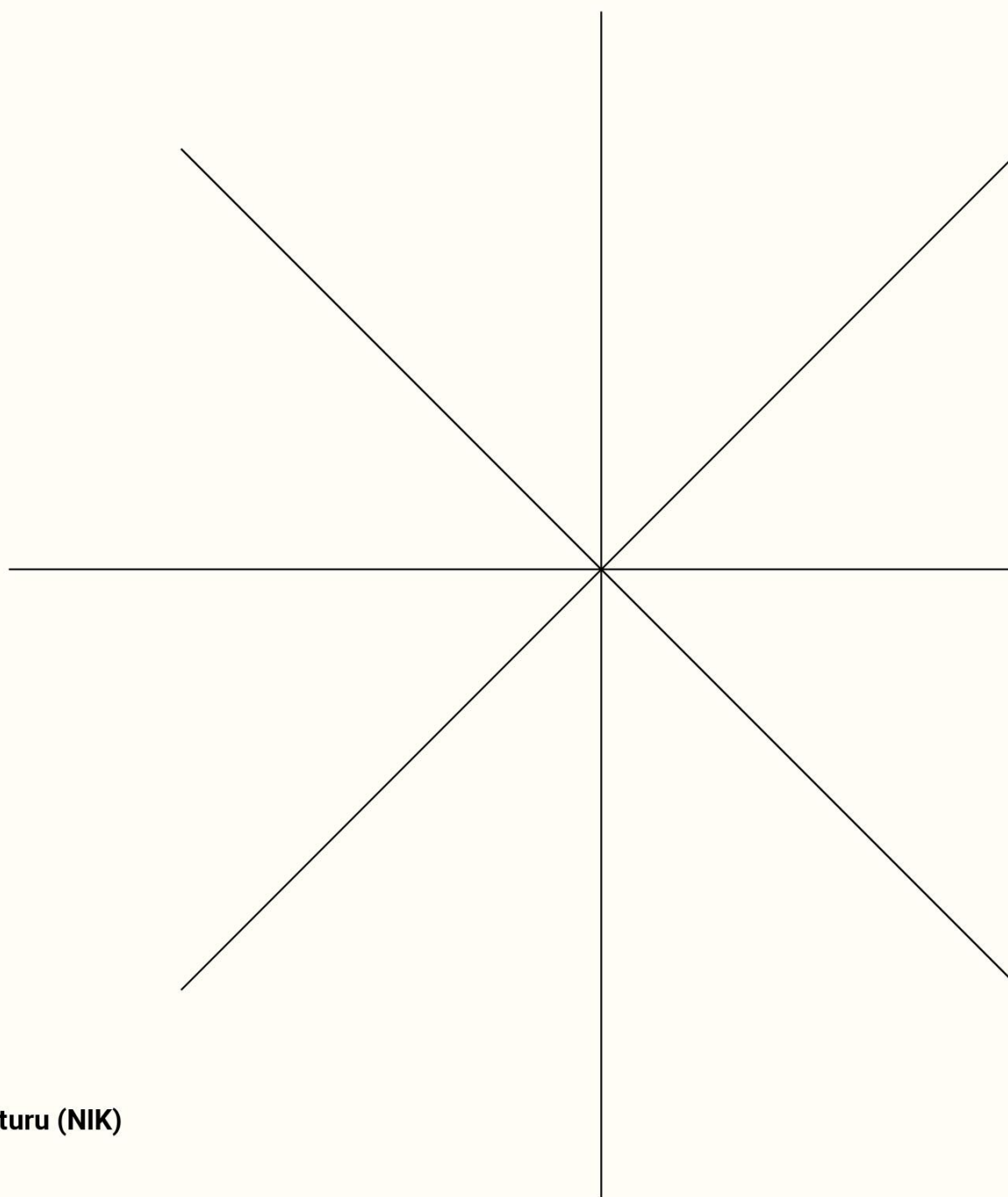

Národní institut pro kulturu

Krátká výroční zpráva za rok 2025

NIK

Národní institut pro kulturu (NIK)

Celetná 17

110 00 Praha 1

Generální ředitelka: Mgr. Kateřina Churtajeva

tel: 224 809 111

e-mail: info@nipk.cz

www.nipk.cz

Výše příspěvku zřizovatele a ekonomická data

Rozpočtové zdroje:

Provozní dotace:	109 442 785 Kč
Kulturní aktivity:	31 703 540 Kč
Výzkum a vývoj:	3 494 000 Kč
Projekty spolufinancované EU	7 931 043 Kč
Projekty spolufinancované FM/EHP	407 987 287 Kč

Mimorozpočtové zdroje:

Příspěvky ze zahraničí:	2 472 847 Kč
Příspěvky tuzemské:	100 000 Kč

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců k 31. 12. 2025: 105,08.

Národní institut pro kulturu (NIK) vznikl na základě opatření ministra kultury České republiky č. j. MK 27301/2025, č. 6/2025 ze dne 28. března 2025, s účinností od 1. července 2025, jako příspěvková organizace Ministerstva kultury ČR.

Institut byl zřízen sloučením Institutu umění – Divadelního ústavu a Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS). Cílem sloučení bylo vytvořit jednotnou instituci zajišťující systematickou a komplexní podporu kulturní infrastruktury v České republice.

Posláním NIK je poskytovat odborné analýzy a koncepční podklady, metodické a poradenské služby i přímou podporu kulturních činností napříč oblastmi profesionální i neprofesionální kultury.

Transformační proces

Rok 2025 se od rozhodnutí o sloučení organizace nesl ve znamení komplexních transformačních procesů.

Před sloučením obou organizací byla vytvořena spojená organizační struktura. Pro zajištění hladkého chodu organizace bylo třeba obratem po sloučení začít propojovat mzdové a účetní systémy, spojit data v oblasti personálního řízení nebo pracovat na sloučené interní předpisové základně. Byly tak revidovány interní řády a směrnice, v případě nutnosti byly vydávány nové.

Pro hladké řízení organizace byla nastavena pravidla interní komunikace, včetně porad vedení a jednotlivých útvarů. Do konce roku proběhla dvě setkání všech zaměstnanců NIK. V oblasti komunikace bylo rozhodnuto o koupi domény NIPK.cz a byla zajištěna základní tzv. landing page – webový rozcestník, který poskytuje základní

informaci o nově vzniklé organizaci a který dále směřuje návštěvníka na původní webové obsahy. Byla také zajištěna provizorní vizuální identita a logomanuál.

V říjnu 2025 byla zahájena práce na střednědobé strategii organizace. Strategie je připravována participativně, s důrazem na zapojení zaměstnanců NIK i externích partnerů organizace. Dokončena bude ve druhém pololetí 2026.

Posledním výrazným transformačním momentem, který organizace v roce 2025 řešila, je připravované stěhování. V tuto chvíli zaměstnanci organizace sídlí na třech adresách, ze sídla v Celetné ulici č.p. 17 má organizace výpověď k půlce roku 2027. Rok 2025 byl tedy také ve znamení usilovného hledání potencionálního nového sídla NIK.

Přehled činnosti v roce 2025

Odborná činnost NIK zahrnovala v roce 2025 zejména:

- * výzkum a publikační činnost, publikaci odborných studií, přehledů a metodických materiálů
- * podporu a tvorbu kulturních politik a strategií, včetně podílu na přípravě Státní kulturní politiky 2026–2030+
- * organizaci a realizaci konferencí a prezentací českého umění v zahraničí a ČR, setkání mezinárodních
- * dokumentační, sbírkotvornou a bibliografickou činnost
- * podporu amatérského a neprofesionálního umění, organizace přehlídek, soutěží, festivalů a vzdělávacích akcí
- * statistiku kultury, sběr dat, zpracování a vyhodnocování kulturních informací, tvorba a správa statistik, přehledů a analytických zpráv o stavu české kultury
- * metodickou a poradenskou činnost pro kulturní instituce a pracovníky v kultuře
- * vzdělávací činnost – workshopy a semináře k posílení manažerských kompetencí a dovedností
- * právní konzultace a semináře a webináře pro umělce a profesionály v kultuře
- * podporu estetické výchovy dětí a mládeže v oblasti umění
- * výstavy
- * rezidence
- * knihovny
- * informační servis, správu databází a informačních systémů o kulturní infrastruktuře a činnostech
- * spolupráci se spolky, kulturními institucemi, školami, samosprávami a odborníky v jednotlivých oborech

Hlavní události roku 2025

DIVADELNÍ ÚSTAV

Divadelní ústav v roce 2025 dále rozvíjel své fondy a jejich zpracování, výrazně rozšířil digitalizaci a dostupnost materiálů online ve [Virtuální studovně](#) a posílil IT infrastrukturu. Realizoval dva granty z NPO zaměřené na digitalizaci negativů a nákup serveru, datových úložišť a digitalizační techniky. Velká pozornost byla věnována výzkumu a plnění cílů DKRVO, zahájena byla realizace mezinárodního projektu [CANON](#).

Rok byl výrazně ovlivněn slučovacím procesem a opožděnou distribucí finančních prostředků, která v prvním pololetí negativně zasáhla projektové i statutární činnosti, zejména přípravu knih, u nichž došlo k posunu termínů. Přesto se podařilo splnit téměř všechny plánované cíle.

Databáze Divadlo byla rozšířena o 1 462 inscenací a 345 akcí, videotéka o 1 967 položek. Digitalizovány byly materiály k 1 419 osobnostem a vzniklo 21 nahrávek v rámci Orální historie. Fondy byly obohaceny mj. o archiv Divadla Archa. Knihovna evidovala 1 240 přírůstků a 7 410 čtenářů a jako národní centrum SIBMAS uspořádala dvě zasedání.

Oddělení sbírek a archivu zpřístupnilo téměř 9 500 položek a zpracovalo 18 904 negativů. Fondy byly rozšířeny o významné archivní celky a uspořádán byl 4. ročník Přehlídky divadelní fotografie. Monografie Jany Prekové získala 1. místo v anketě Publikační počin.

Kabinet pro studium českého divadla publikoval odborné výstupy včetně monografie, periodika Divadelní revue a 33 hesel v [České divadelní encyklopedii](#). Bibliografická databáze byla rozšířena o téměř 10 000 záznamů.

INSTITUT UMĚNÍ

Institut umění v roce 2025 realizoval aktivity v oblasti mezinárodní spolupráce, profesního rozvoje, exportu českého umění a analytické a informační činnosti. Pod jeho působnost spadala oddělení PerformCzech a SoundCzech a projekty řízené přímo vedením Institutu umění.

PerformCzech podporoval mezinárodní mobilitu a prezentaci českých scénických umění. Program LinksOut umožnil téměř 40 krátkodobých výjezdů umělců a profesionálů, program Go&See podpořil 112 zahraničních cest. Oddělení zajišťovalo činnost českých středisek mezinárodních profesních organizací (ITI, ASSITEJ, AICT, OISTAT, ČOSDAT). ASSITEJ realizoval profesionální program na festivalu Divadelní svět Brno s účastí 10 zahraničních odborníků. Proběhl 13. ročník Nocí divadel se zapojením 86 divadel z 30 měst. Podpořeny byly také rezidence ve výtvarném umění a literatuře.

SoundCzech rozvíjel proexportní aktivity v oblasti hudby. V programech SoundCzech Skills a Linksln bylo podpořeno 12 projektů, uskutečnilo se 13 výjezdů na showcase festivaly a 20 zahraničních turné v rámci programu OnRoad. Podpora byla doplněna mentoringem a zapojením do mezinárodních sítí.

Institut se dále věnoval vzdělávacím, analytickým a informačním aktivitám. Akademie IDU realizovala manažerský kurz a odborné workshopy, zahájen byl evropský projekt GreenCult. InfoPoint byl transformován na InfoPoint NIK se zaměřením na pracovní podmínky v kultuře. Platformy Culture-net a Pro kulturu zajišťovaly kontinuální informační servis a analytickou činnost v oblasti KKO a pracovních podmínek umělců.

ARTAMA

V roce 2025 pokračovalo působení útvaru jako odborného a informačního servisu ve vybraných oborech neprofesionálních uměleckých aktivit dětí, mládeže, dospělých a seniorů: divadlo všech druhů, přednes a dramatická výchova, scénický tanec, taneční folklor, výtvarné aktivity, fotografie, film a filmová výchova, dechová, komorní a symfonická hudba a sborový zpěv. Byl aktivní rovněž v mezinárodních kontaktech a spolupráci. Nadále odborně spolupracoval na celé řadě aktivit v oblasti své působnosti, provozoval odborné webové portály, spravoval Knihovnu Artama se

specializovanými fondy (418 přírůstků fondu knihovny), řešil výzkumnou a vývojovou činnost v oblasti neprofesionálního umění a uměleckého vzdělávání. Podílel se na přípravě Státní kulturní politiky, Světu knihy či přivítal členy České národní skupiny IAML. V roce 2025 byl ve spolupráci s městy, obcemi, kulturními zařízeními a neziskovými organizacemi pořadatelem 22 celostátních přehlídek včetně 96. ročníku mezikruhového festivalu Jiráskův Hronov, garantem postupového systému zahrnujícího 259 postupových kol, nabídl kvalifikační a zájmové vzdělávání (15 seminářů, dílen a kurzů), vydal časopisy a bulletiny (12) a odbornou literaturu (vydal 14 skladeb pro pěvecké sbory, publikaci Kutná Hora 2019–2024, spolupracoval na přípravě publikace Rok loutkového divadla). Významně se podílel na přípravě nominace hraní amatérského divadla v České republice, které bylo úspěšně zapsáno na Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO.

STATISTIKA KULTURY

V roce 2025 proběhl sběr dat prostřednictvím výkazů Kult (MK) za referenční rok 2024, které byly zveřejněny v publikacích Základní statistické údaje o kultuře. Ve spolupráci s ČSÚ byly rovněž publikovány výsledky Satelitního účtu kultury za rok 2023. Podařilo se realizovat dlouhodobě připravovanou mezinárodní konferenci muzejní statistiky EGMUS 2025, která se konala v pražské Kunsthalle ve dnech 6.–7. 11., za účasti zástupců téměř 20 evropských zemí. Pod záštitou ministra kultury proběhla také online konference Statistika kultury 2030, na níž zástupci UNESCO a Eurostatu mimo jiné představili nové metodologické rámce a budoucí směřování kulturní statistiky na mezinárodní úrovni. Ve spolupráci s asociacemi AND a APD byla spuštěna pilotní verze projektu benchmarkingu divadel. NIK zároveň v roce 2025 pokračoval v projektech benchmarkingu muzeí a galerií a benchmarkingu knihoven. Podařilo se také automatizovat sběr statistických dat v oblasti knihoven, který v roce 2025 poprvé umožnil knihovnám odevzdávat data přímo z knihovních systémů. Na podzim proběhlo v prostoru LAB Space na Rašínově nábřeží setkání partnerů NIK v oblasti statistiky kultury při příležitosti prezentace aktuálních dat.

METODIKA A STRATEGIE

V rámci aktivit útvaru SMS v roce 2025 pokračoval také provoz bezplatné právní internetové poradny, kterou využívají zejména neziskové právnické osoby a fyzické osoby působící v oblasti kultury. V témže roce útvar v Praze uspořádal pod záštitou ministra mezinárodní konferenci Spolek žije! Spolek jako významný fenomén kulturního života v ČR. Konference zdůraznila význam spolků jako klíčových aktérů při rozvoji občanské společnosti, kultury a komunitního života. Útvar rovněž zorganizoval pět online seminářů – Autorské právo, Účetnictví PO v praxi kultury, Pracovní právo; Základy AI pro pracovníky v kultuře a Právo a umělá inteligence bez paragrafů. NIK se rovněž zapojil do dvou projektů celorepublikového mapování socio-ekonomického přínosu KKO v gesci Ministerstva kultury. Ve spolupráci s asociacemi IFPI, PLATFORMA a OAZA byla dokončena analýza národního mapování KKO v oblasti hudby. Spolu s Ostravskou univerzitou a AKA realizoval NIK souhrnnou analýzu výstupů mapování na krajské i národní úrovni. Útvar SMS se zároveň podílel na třech výzkumných úkolech v rámci IP DKRVO – již zmíněném benchmarkingu divadel, výzkumu veřejné podpory neprofesionálního umění z hlediska jeho významu pro kulturní participaci obyvatel a výzkumu historie Masarykova lidového hudebního ústavu.

PRAŽSKÉ QUADRIENNALE

Rok 2025 byl v rámci čtyřletého cyklu Pražského Quadriennale klíčovým milníkem v přípravě 16. ročníku akce, který se uskuteční 8.–17. června 2027. Dne 17. června 2025 proběhlo na Ministerstvu kultury oficiální vyhlášení 16. PQ. Za účasti zástupců MK ČR, MZV a hostů z řad diplomatických misí, kulturních institutů, partnerů PQ a médií byly představeny termín, umělecká koncepce, téma a programová struktura PQ 2027 a zároveň byl otevřen přihlašovací proces pro země a regiony. K 30. listopadu projevilo zájem o účast 70 zemí a regionů.

Na jaře byl jmenován mezinárodní kurátorský tým ročníku a 1. října 2025 byly zveřejněny otevřené výzvy programových sekcí PQ Performance, PQ Performance Space, PQ Studio, PQ Talks a PQ Publication Cultures.

Ve druhé polovině roku proběhla otevřená soutěž na české zastoupení ve Výstavě zemí a regionů

a Studentské výstavě PQ 2027. Odborná komise vybrala uskupení Handa Gote a kolektiv absolventek a studujících UMPRUM a AVU s projektem Hot Fruits. O soutěž byl rekordní zájem; 1. kola se zúčastnilo 41 subjektů.

V rámci programu PQ 60 se 11.–13. září uskutečnilo online sympozium 60 Years of PQ's Scenographic Worlds. Zapojilo se 40 odborníků z 20 zemí, v roli diváků pak nižší stovky badatelů. Vedení PQ ročník průběžně prezentovalo na mezinárodních platformách (např. World Stage Design, Sharjah; Cultural Mobility Forum, Riga; ShowTech, Berlín; PAMS, Seoul; EDER, Chile; PDFNJ; či pro síť EUNIC). Pokračovaly produkční přípravy ročníku a tým PQ připravil několik mezinárodních a výzkumných grantových projektů.

KANCELÁŘ KREATIVNÍ EVROPA KULTURA

Hlavní činností kanceláře bylo informování o programu a poskytování konzultací potenciálním žadatelům. V průběhu roku byly realizovány stovky individuálních konzultací a ve spolupráci s evropskými partnery byla podporována mezinárodní spolupráce českých aktérů v oblasti kulturních a kreativních odvětví. Kancelář uspořádala přibližně 30 vlastních akcí a prezentací u partnerských organizací.

Mezi klíčové aktivity patřil seminář *Evropské programy pro kulturní a kreativní odvětví* v Brně a veřejná online konzultace *Nastavte s námi směr v evropské kulturní politice!*, která přispěla k odborné debatě ke Kulturnímu kompasu pro Evropu přijatému v listopadu 2025. Na podporu výzvy Projekty evropské spolupráce byly realizovány tematický webinář, online matchmaking projektů a vzdělávací kurz pro žadatele.

V roce 2025 byla posílena komunikace programu Kreativní Evropa prostřednictvím článků u mediálních partnerů, video kampaní na sociálních sítích ve spolupráci s podpořenými umělci a organizacemi a navázáním spolupráce s novými mediálními partnery. Nadále byl kladen důraz na průřezová témata EU, zejména environmentální udržitelnost, rovnost pohlaví, inkluzi a diverzitu. Intenzivně byly propagovány výzvy Culture Moves Europe, u nichž dlouhodobě roste počet českých žadatelů i úspěšných příjemců.

Součástí činnosti byla také realizace dalšího ročníku výzkumu *Index kulturnosti*, který převzala řada významných českých médií. Rok 2025 byl zároveň

obdobím personálních změn v oblasti PR i ve vedení kanceláře.